

Jakelu: Hallituspuolueiden puheenjohtajat ja sosiaaliturvaministeri
Pääministeri Petteri Orpo
Valtionvarainministeri Riikka Purra
Opetusministeri Anders Adlercreutz
Maa- ja metsätalousministeri Sari Essayah
Sosiaaliturvaministeri Sanni Grahn-Laasonen

Kannanotto: Nikotiinipussien verotusta tulee korottaa – haittaverot tehokas keino vähentää haittoja ja tasapainottaa taloutta

Pääministeri Petteri Orpon hallitus kokoontuu huhtikuussa 2025 hallituspuolueiden puheenjohtajien johdolla puoliväliriiheen, jossa se neuvottelee ja sopii julkisen talouden suunnitelmasta vuosille 2026 – 2029. Säästöjä haetaan julkisen talouden tasapainottamiseksi. Uusia avauksia tarvitaan taloudellisesti haastavassa tilanteessa.

Suomen ASH kiittää hallitusta ensinnäkin siitä, että se on sitoutunut hallitusohjelmassaan tupakkaveron säännöllisiin korotuksiin sekä siitä, että hallitus on ottanut nikotiinipussit tupakkaveron piiriin.

Suomen ASH haluaa kuitenkin nostaa esille, että nikotiinipussit ovat jääneet veronkorotusten ulkopuolelle ja hallituksen tulisi korjata tämä epäkohta nyt puoliväliriihessä. Hallitus on antanut nikotiinipusseista terveysjärjestöjä huolestuttavan lakiesityksen, jonka tarkoituksena sanotaan olevan nuorten suojeleminen. Tähän politiikkaan tulisi ehdottomasti kuulua nikotiinipussien riittävän korkea hinta, jotta se olisi linjassa muiden tupakka- ja nikotiinituotteiden hintojen kanssa. Haittaverot ovat tehokas ja moraalisesti kestävä keino tasapainottaa valtion taloutta haastavassa julkisen talouden tilanteessa, jota nyt elämme.

Tutkimusten mukaan tupakkaveron korottaminen ehkäisee erityisesti nuorten tupakointia, sillä se nostaa tuotteiden hintaa. Näin olisi myös nikotiinipussien kohdalla. Nikotiinipussien on todettu houkuttelevan nuoria. Eurooppalaisen koululaistutkimuksen, European School Survey Project on Alcohol and Other Drugs (ESPAD) mukaan vuonna 2024 neljännestä 15–16-vuotiasta suomalaisnuorista ilmoitti käyttäneensä joskus nikotiinipusseja: pojista 31 prosenttia ja tytöistä 17 prosenttia. Päivittäin nikotiinipusseja oli käyttänyt 11 prosenttia pojista ja kolme prosenttia tytöistä.

Nuorten nikotiiniriippuvuuden ehkäisy on erityisen tärkeää, sillä nikotiinin haitat ovat moninaiset ja kiistattomat. Asiantuntijat ovat erityisen huolissaan nikotiinin vaikutuksista nuorten aivoihin. Nikotiinin käyttö voi aiheuttaa pysyviä muutoksia kehittyvien aivojen rakenteessa ja altistaa esimerkiksi tarkkaavaisuuden häiriöille ja masennukselle. Nämä haitat eivät näy välittömästi valtion taloudessa, mutta pitkällä aikavälillä ne kuormittavat terveydenhuoltoa ja kasvattavat palvelutarvetta. Samalla kasvavat myös kustannukset.

Vetoamme teihin, hyvät hallituspuolueiden puheenjohtajat ja sosiaaliturvaministeri, nostamaan nikotiinipussien verotusta. Ei vain haittojen vähentämiseksi vaan myös talouden tasapainottamiseksi.

Pekka Puska

Professori, LKT, VTM Pekka Puska
Puheenjohtaja, Suomen ASH ry

Anne Taulu

FT, TtM, sh Anne Taulu
Toiminnanjohtaja, Suomen ASH ry